

Papur Gwyn Llywodraeth Cymru: Diwygio Awdurdodau Tân ac Achub Cymru - ymgynghoriad ar ddiwygio trefniadau llywodraethu a chyllido Awdurdodau Tân ac Achub Cymru.

Cyhoeddwyd ar 13eg Tachwedd 2018. Mae'r ymgynghoriad yn gorffen ar 5 Chwefror 2019.

Argymhellir, er mwyn cael darlun mwy llawn o'r amcanion, eich bod yn cyfeirio at y ddogfen ymgynghori ar y linc isod:

<https://beta.llyw.cymru/sites/default/files/consultations/2018-11/181112-diwygio-awdurdodau-tan-ac-achub-cymru.pdf>

Pennod 1 Y Ddadl Dros Newid

Materion allweddol a nodwyd

'Drwy ddiwygio trefniadau presennol llywodraethu, cyllido a rheoli perfformiad yr Awdurdodau Tân ac Achub, dylid cyflawni'r canlynol:

- Gwarchod y safonau gwasanaeth uchel presennol a chaniatáu i'r Gwasanaeth Tân gynnal a gwella hynny gymaint â phosibl.
- Creu arweinyddiaeth glir ac effeithiol o ran datblygu a darparu gwasanaethau tân ac achub, ac atebolrwydd ar gyfer hyn.
- Creu atebolrwydd allanol gwirioneddol ar gyfer penderfyniadau gwario a chyllidebu'r Gwasanaethau Tân ac Achub, gan gydnabod yr agweddau penodol o ddarparu adnoddau ar gyfer gwasanaethau brys.
- Ymgorffori swyddogaeth newidiol y gwasanaeth a darparu dulliau cyllido clir, teg a chynaliadwy.
- Gwella arbenigedd a gallu'r Awdurdodau Tân ac Achub i ddarparu arweinyddiaeth strategol, parhau i gydweithio'n strategol a dwyn uwch-swyddogion i gyfrif.
- Aelodau'r Awdurdodau Tân ac Achub i fod yn llai niferus, ond bod ganddynt gyloch gwaith cliriach a'r gallu i'w gyflawni.
- Cynnwys system rheoli perfformiad newydd a ddylai adlewyrchu'n well y sefyllfaoedd a'r heriau y mae'r Awdurdodau Tân ac Achub yn eu hwynebu.
- Bod â chwmpas mor gyfyngedig â phosibl, ac osgoi unrhyw newidiadau i wasanaethau neu adnoddau rheng flaen.'

Pennod 1 - Cwestiynau Ymgynghori:

1. A ydych chi'n cytuno bod yr amcanion ar gyfer diwygio yn briodol ac yn bwysig?
2. A oes amcanion eraill y dylai'r cynllun diwygio roi sylw iddynt?

Pennod 1 - Ymateb drafft Cyngor Gwynedd:

Noder fod y trefniadau llywodraethu a sicrhau atebolrwydd Democratiaeth yn y papur gwyn ar gyfer Awdurdodau Tân ac Achub yn unig. Mae nifer o gyrrff eraill sy'n darparu gwasanaeth i'r cyhoedd (megis Gwasanaeth Ambiwylans, Awdurdod Iechyd) lle nad oes trefniadau atebolrwydd democrataidd ar eu cyfer. Pam fod Llywodraeth Cymru yn rhoi pwyslais ar yr Awdurdod Tân ac Achub yn unig?

Fodd bynnag, o ystyried sefyllfa gyfredol y corff cyhoeddus hwn a'r ymgynghoriad penodol ar ddiwygio trefniadau llywodraethu a chyllido Awdurdodau Tân ac Achub Cymru, ystyriwyd y cyfeiriad sy'n cael ei gynnig.

Mae'n anodd iawn dadlau yn erbyn yr egwyddor o selio unrhyw newid ar yr angen i wella gallu'r gwasanaeth i gynnal llwyddiant presennol ac adeiladu arno gan ddeall ac ymateb i heriau hirdymor. Yn ogystal, mae'n anodd anghydweld a'r angen i gyrff cyhoeddus fod yn atebol mewn modd eglur i'r rheini a wasanaethir ganddynt gan sicrhau trefniadau democratiaeth glir.

Fodd bynnag nid yw'r cyswllt rhwng y ddadl am newid a'r hyn a gynigir o safbwynt y strwythurau democrataidd yn cael ei ynganu yn hollol eglur. Efallai fod lle i addasu'r trefniadau cyfredol o ran atebolrwydd democrataidd, yn arbennig rôl aelodau etholedig ynghyd â threfniadau cyllido'r gwasanaeth. Ond ogystal, byddai'n rhaid sicrhau eglurder ar sut mae trefniadau ymarferol am sicrhau cyflawni'r egwyddorion.

Rydym o'r farn mai'r newid pennaf yw'r newid i drefniadau cyllidebu'r Awdurdod Tân ac Achub. Yn gyfredol mae'r Awdurdod Tân ac Achub yn codi ardoll ar yr awdurdodau perthnasol, ac er bod ymgynghori ar y cynnydd, y gwasanaeth ei hun sy'n penderfynu ar faint y gyllideb.

Pennod 2 Dylunio System Newydd

Materion allweddol a nodwyd

- ei bod yn bwysig cynnal 'brand' y Gwasanaeth Tân ac Achub a sgiliau a gwerthoedd craidd diffoddwyr tân. Mae hynny'n golygu y dylai Awdurdodau Tân ac Achub barhau i fod yn endidau penodol ac ar wahân. Dylai fod ganddynt eu trefniadau llywodraethu a chyllido eu hunain, er y bydd angen diwygio'r rhain fel y gallant gydweithio â sefydliadau eraill.'
- na ddylid trosglwyddo'r gwasanaethau tân ac achub i fod dan reolaeth y Comisiynwyr Heddlu a Throseddwyr, fel sy'n digwydd mewn rhannau o Loegr.'
- na ddylid trosglwyddo rheolaeth o'r Gwasanaeth yn ôl i'r awdurdodau lleol
- y dylid parhau â'r patrwm presennol o gael tri Awdurdod Tân ac Achub.
- na ddylid newid ffiniau presennol yr Awdurdodau Tân ac Achub.'
- Nodir fod y berthynas bresennol rhwng Awdurdodau Tân ac Achub a Llywodraeth Cymru yn gymhleth. Mae Fframwaith Tân ac Achub Cenedlaethol Llywodraeth Cymru yn cynnwys amcanion a blaenoriaeth ar gyfer Awdurdodau Tân ac Achub, ac mae modd i Weinidogion Cymru gyfarwyddo'r Awdurdodau hynny nad ydyn nhw'n gweithredu yn unol â hynny. Ond dim ond canllawiau yw'r rhain y dylai'r Awdurdodau Tân ac Achub 'eu hystyried.' Nid

oes gan Lywodraeth Cymru unrhyw reolaeth o gwbl dros gynlluniau, perfformiad a chyllidebau'r Awdurdodau Tân ac Achub.'

- Nodir y farn y dylai rheolaeth barhau i raddau helaeth ar y lefel bresennol, gyda'r trefniadau newydd hefyd yn adlewyrchu'r buddiannau cenedlaethol cyfyngedig ond dilys yn natblygiad a darpariaeth y Gwasanaeth. Efallai y dylai hynny gynnwys egluro a thynhau statws presennol y Fframwaith Cenedlaethol a'r trefniadau rheoli perfformiad perthnasol. Nodir y farn na ddylai'r llywodraeth ymwneud yn helaeth ac yn uniongyrchol â llywodraethu beunyddiol y Gwasanaeth.'

Pennod 2 - Cwestiynau Ymgynghori:

3. A ydych chi'n cytuno y dylai Awdurdodau Tân ac Achub barhau i fod yn endidau ar wahân a phenodol, gyda'r un ffiniau ag sydd ganddynt ar hyn o bryd?
4. A ydych chi'n cytuno na fyddai'n briodol trosglwyddo rheolaeth dros y gwasanaethau tân ac achub i Gomisiynwyr Heddlu a Throseddau neu awdurdodau lleol?
5. A ydych chi'n cytuno bod buddiannau cenedlaethol dilys ond cyfyngedig yn y Gwasanaeth y mae angen eu hadlewyrchu yn ei drefniadau llywodraethu?

Pennod 2 – Ymateb drafft Cyngor Gwynedd:

Mae'r ymgynghoriad yn yr ail bennod, i bob pwrpas, yn nodi pam na ddylid newid y trefniadau cyfredol, fodd bynnag, mae rhywfaint o negeseuon cymysg wrth bwysu am gadw'r awdurdodau ar wahân (cwestiwn 3), ond pwyslais hefyd ar y buddion cenedlaethol (cwestiwn 5).

Rydym yn cydweld nad oes budd amlwg yn deillio o gael un Awdurdod Tân ac Achub i Gymru ac y dylid parhau gyda'r trefniadau cyfredol o dri Awdurdod heb newid i'r ffiniau presennol. Mae ffiniau cyfredol Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru yn cyd-fynd â ffiniau'r chwe awdurdod lleol, Bwrdd Awdurdod Iechyd Betsi Cadwaladr ac mae llawer o waith rhanbarthol yn digwydd ac yn datblygu ar y sail ranbarthol hon. Rhaid sicrhau llais cryf i Ogledd Cymru, gyda gwasanaeth sy'n seiliedig ar ddealltwriaeth gref o'r ardal ac anghenion yr ardal sy'n cael ei wasanaethu.

Rydym hefyd yn cydweld na ddylid trosglwyddo'r Gwasanaethau Tân ac Achub dan reolaeth y Comisiynwyr Heddlu a Throseddwyr. Petai symud tuag at y model hwnnw, mae'n angenrheidiol nodi y byddai goblygiadau pellach gan fod y Comisiynwyr Heddlu a Throseddwyr dan gyfrifoldeb y Swyddfa Gartref, sydd heb ei ddatganoli, er bod y gwasanaeth ei hun wedi ei ddatganoli. Ni fyddai sefyllfa o'r fath yn ddelfrydol a gall cyfuno'r cyfrifoldebau am y gwasanaethau yma arwain at ddryswch ynglŷn â rolau, pwerau a chyfrifoldebau. .

Rydym hefyd yn cydweld na ddylid trosglwyddo'r Gwasanaethau Tân ac Achub dan gyfrifoldeb awdurdodau lleol yn uniongyrchol. Nid yw'n gam rhesymol datgymalu gwasanaeth sy'n gweithio'n rhanbarthol ar draws chwe awdurdod yn y gogledd. Byddai'n arwain at golli'r elfen cyd-weithio ranbarthol a'r budd a ddaw yn sgil hynny ac yn llawer iawn llai effeithiol ac effeithlon. Rhagwelir y byddai angen sefydlu

cydbwyllgor i reoli'r gwasanaeth, heb fudd amlwg yn dod o drefniadau o'r fath o'r ad-drefnu.

Rydym eisoes wedi datgan ein barn y dylai'r Awdurdodau Tân ac Achub barhau i fod yn endidau ar wahân er mwyn sicrhau ateb gofynion lleol (sy'n bur wahanol yn y gogledd i'r hyn a wynebir gan y ddwy ardal arall) a chadw arbenigedd lleol. Yn ein barn ni, mae'r buddion cenedlaethol yn eilradd i'r buddion lleol. Rydym yn rhoi pwyslais ar wasanaethu yn lleol, gan dderbyn unrhyw fuddion cenedlaethol a ddaw yn sgil polisïau cenedlaethol yn y maes.

Pennod 3 Llywodraethu ac Aelodaeth

Materion allweddol a nodwyd

- y dylai awdurdodau lleol barhau i enwebu aelodau, ond gyda rhai newidiadau pwysig.
- y dylai pob awdurdod lleol enwebu un aelod o'r Awdurdod Tân ac Achub, (byddai hynny'n golygu 6 yr y Gogledd)
- Na ddylai'r aelod hwnnw/ honno fod yn gynghorydd meinciau cefn
- Aelod Cabinet fyddai'r Aelod. I wneud hyn byddai'n rhaid diwygio rheolau cyflog ychwanegol i aelodau Cabinet.
- y dylid cael aelodau anweithredol hefyd i gynorthwyo'r broses o wneud penderfyniadau, ni ddylai fod gormod ohonynt - 2 yng Ngogledd Cymru. Y ffordd symlaf o fynd ati fyddai i Weinidogion Cymru benodi aelodau anweithredol ar sail cystadleuaeth agored a theg. Byddent hefyd yn fodlon gyda'r opsiwn i'r Awdurdodau Tân ac Achub benodi eu haelodau anweithredol eu hunain, ar yr amod bod proses a meini prawf wedi'u cytuno ar gyfer hyn.'
- 'pe byddai newid deddfwriaethol yn bosibl, a phan fyddai hynny'n digwydd, credwn mai'r ffordd orau o greu atebolrwydd fyddai gwahanu swyddogaeth yr Awdurdod Tân ac Achub a swyddogaeth y Gwasanaeth Tân ac Achub ei hun. Byddai'r Gwasanaeth yn gyfrifol yn ffurfiol am bob agwedd ar ddarparu gwasanaethau. Yn ben arno byddai Prif Swyddog Tân Statudol a fyddai'n meddu ar yr holl swyddogaethau o ddarparu gwasanaethau sydd gan yr Awdurdod Tân ac Achub ar hyn o bryd, ynghyd â'r grym i gyflogi staff a bod yn berchen ar asedau. Byddai'r Awdurdod Tân ac Achub, mewn cymhariaeth, yn dal y Prif Swyddog Tân a'r Gwasanaeth Tân ac Achub i gyfrif. Ni fyddai'n gwneud penderfyniadau ar ei ben ei hun, ond byddai'n cadarnhau'r penderfyniadau pwysicaf megis pennu cyllideb, cyhoeddi cynllun strategol neu wneud newidiadau sylweddol i allu rheng flaen.'

Pennod 3 - Cwestiynau Ymgynghori:

6. A ydych chi'n cytuno y dylai awdurdodau lleol barhau i enwebu aelodau Awdurdodau Tân ac Achub?
7. A ydych chi'n cytuno y dylai awdurdodau lleol enwebu un aelod Awdurdod Tân ac Achub yr un, wedi eu dewis o blith eu haelodau cabinet?
8. A ydych chi'n credu bod angen gwneud unrhyw newidiadau i'r gyfraith ynglŷn â maint cabinet cyngor, a faint o dâl a roddir, fel y gall yr aelodau hefyd wasanaethu ar Awdurdodau Tân ac Achub?
9. A ydych chi'n credu y dylai Awdurdodau Tân ac Achub fod ag aelodau anweithredol hefyd?
10. Pwy ddylai benodi aelodau anweithredol Awdurdodau Tân ac Achub?
11. A ydych chi'n cytuno, yn y tymor hwy, y dylai cyfrifoldeb am y gwasanaeth fod yn nwylo Prif Swyddog Tân statudol, gydag Awdurdodau Tân ac Achub yn craffu a goruchwyllo? Os felly, a fyddai hynny'n golygu bod angen gwneud unrhyw newid i drefniadau aelodaeth?
12. A oes gennych chi unrhyw gynigion eraill ynglŷn â sut i ddiwygio'r modd o lywodraethu Awdurdodau Tân ac Achub sy'n bodloni'r meini prawf a nodir ym Mhenodau 1 a 2?

Pennod 3 – Ymateb drafft Cyngor Gwynedd:

Mae trefniadau llywodraethu cyfredol ar gyfer yr Awdurdod Tân ac Achub angen eu hadolygu. Gofynnir am gynrychiolaeth ddemocrataidd (5 o aelodau etholedig o Wynedd ar hyn o bryd) i wasanaethu ar Fwrdd yr Awdurdod Tân ac Achub. Mae'r gynrychiolaeth ddemocrataidd yn seiliedig ar boblogaeth pob awdurdod ac wedi ei selio ar sail cydbwysedd gwleidyddol. Mae'r aelodau etholedig o'r gwahanol awdurdodau sy'n eistedd ar yr Awdurdod Tân ac Achub yn atebol ac yn gwasanaethu'r Awdurdod Tân ac Achub ei hun. Nid yw'n rôl sy'n cynrychioli'r awdurdod lleol nac yn cynrychioli poblogaeth yr ardaloedd.

Rydym yn cytuno fod lle i addasu rhywfaint ar niferoedd yr aelodau etholedig sy'n gwasanaethu ar yr Awdurdod Tân ac Achub, fodd bynnag, rydym o'r farn mai'r Cynghorau unigol ddylai eu penodi. Pe na fyddai Awdurdodau Lleol yn enwebu aelod neu aelodau i fod ar yr Awdurdod Tân ac Achub, mae'n anodd iawn meddwl am ddull arall o adnabod aelodau i wasanaethu. Rhaid cofio fod Aelodau etholedig o bob awdurdod yn dod ag arbenigedd lleol a llais lleol i Awdurdod Tân ac Achub er mwyn gwarchod buddion eu trigolion lleol. Yn ogystal, maent wedi eu hethol yn ddemocrataidd i gynrychioli eu hetholwyr.

Fodd bynnag, nid ydym yn cydweld gyda'r awgrym i Awdurdodau unigol fod yn enwebu un aelod i wasanaethu ar yr Awdurdod Tân ac Achub, a hynny o blith Aelodau Cabinet.

Nid ydym yn glir o'r rheswm sydd wedi ei nodi tu cefn i'r awgrym o geisio rôl benodol i'r Aelod Cabinet ar yr Awdurdod Tân ac Achub. Mae llwythi gwaith aelodau Cabinet yn drwm eisoes, a blaenoriaeth aelod cabinet ar wasanaethu'r bobl yn ei awdurdod ef/ hi a sicrhau'r gwasanaeth gorau iddynt. Rhaid cofio fod Panel Annibynnol Cymru ar Gydabyddiaeth Ariannol yn nodi fod cyflogau Aelodau Cabinet yn seiliedig ar weithio oddeutu 40 awr yr wythnos (ond nid 9 - 5). Mae'r lefel ymroddiad disgwylidig gan y

Panel felly yn awgrymu na ellid ymdopi â disgwyliadau uwch. Yn ogystal, mae'r Panel hefyd wedi nodi na ddylid caniatáu mwy nag un uwch gyflog i unrhyw aelod, eto ar sail disgwyliadau a'r lefel ymroddiad i ddeiliaid uwch gyflogau.

Nid ydym yn credu mai un aelod, a hwnnw/honno yn Aelod Cabinet yw'r ateb cywir. Gall unrhyw aelod ymroddedig fagu arbenigedd i'r maes, ac ystyrir fod rhywfaint mwy o amser gan aelodau mainc gefn i ymroi i'r gwaith. Hefyd, rydym o'r farn fod angen mwy nag un aelod o'r awdurdod o gofio fod yr aelodau yn cynrychioli ardal ddaearyddol fawr a nifer uchel o'r boblogaeth. Byddai penodi mwy nag un aelod hefyd yn sicrhau presenoldeb i gynrychioli'r etholwyr yng nghyfarfodydd yr Awdurdod Tân ac Achub.

Fodd bynnag, petai symud ymlaen gyda'r syniad fod Aelod Cabinet yn aelod o'r Awdurdod Tân ac Achub, byddai'n angenrheidiol edrych ar wneud newidiadau cyfreithiol ar faint cabinet er mwyn gallu dygymod â'r gofynion ychwanegol. Yn ychwanegol, byddai'n angenrheidiol edrych ar effaith taliadau uwch-gyflogau ar gyllideb yr Awdurdod Tân ac Achub, gan sicrhau fod unrhyw newidiadau i'r trefniadau ddim am olygu costau ychwanegol, yn arbennig yn sgil yr hinsawdd ariannol gyfredol gydag arbedion parhaus. Yn ogystal, byddai'n rhaid derbyn na fyddai'r aelodaeth ar yr Awdurdod Tân ac Achub wedi ei selio ar gydbwysedd gwleidyddol y rhanbarth.

O ran aelodau anweithredol, mae'n rhaid cwestiynu sut fyddai'r rôl yn ychwanegu gwerth a sicrhau eglurder o'r gofynion a'r rôl cyn symud ymlaen gyda hynny. Fodd bynnag, petai ystyriaeth i symud ymlaen ar y trywydd yma, byddai'n rhaid sicrhau trefn penodi dryloyw, sy'n glir i'r cyhoedd ac i gael ei arwain gan y corff sy'n gyfrifol am eu penodi .

Nodir "y dylai cyfrifoldeb am y gwasanaeth fod yn nwylo Prif Swyddog Tân statudol". Cyfrifoldeb am ochor weithredol y gwasanaeth ydi hyn? Yr Awdurdod Tân sydd fel arfer yn gosod cyfeiriad strategol a chyllideb y Gwasanaeth ayyb. Rhaid bod yn glir mai sefydlu trefniadau craffu a throsolwg yn unig sydd yn cael ei awgrymu wrth roi cyfrifoldeb am y gwasanaeth yn nwylo Prif Swyddog Tân statudol, gyda'r Awdurdod Tân ac Achub, sydd yn gam yn ôl o osod penderfyniadau strategol a chyllidol, yn nwylo aelodau etholedig.

Pennod 4 Cyllid

Materion Allweddol a nodwyd

- Nodir rhai o'r ffynonellau posibl yn y dyfodol ar gyfer cyllido Awdurdodau Tân ac Achub fel a ganlyn yn yr ymgynghoriad:
 - a. Cyfraniadau gan awdurdodau lleol, fel sy'n digwydd nawr, ond gyda rhyw ffurf o reolaeth allanol ar, neu gytundeb am, lefel cyfraniadau o'r fath. . . .
 - b. Cyllid grant uniongyrchol gan Lywodraeth Cymru. Byddai hyn yn golygu y byddai'r cyllid sydd ar hyn o bryd yn dod drwy'r awdurdodau lleol yn dod i ben. Yng nghyd-destun cynni parhaus,

mae'n bosibl y byddai'n rhaid cymryd cyllid o'r fath o grant cymorth refeniw llywodraeth leol yn y lle cyntaf. . . .

- c. Praesept y dreth gyngor, h.y., codi swm ychwanegol, a bennir gan yr Awdurdod Tân ac Achub, ar filiau treth gyngor lleol, i dalu am wasanaethau tân ac achub.
- d. Cyfuniad o (a) neu (b) ac (c).'
 - Nodir y farn y dylid addasu'r system bresennol o Awdurdodau Tân ac Achub yn codi cyfraniadau ar awdurdodau lleol. Byddai hyn yn rhoi mwy o atebolrwydd a rheolaeth os oes angen i Awdurdodau Tân ac Achub gytuno i faint o gyllid y byddant yn ei gael bob blwyddyn gyda'u hawdurdodau lleol cyfansoddol.
 - Nodir os na ellir dod i gytundeb, byddai pŵer awtomatig gan Weinidogion Cymru i gymrodeddu rhwng sefyllfa'r Awdurdod Tân ac Achub a'i awdurdodau cyfansoddol. Yn ymarferol, byddai'r pŵer hwn yn golygu y byddai Gweinidogion Cymru yn pennu cyllideb yn awtomatig pe bai'n ymddangos na allai Awdurdod Tân ac Achub gytuno ar gyllideb fyddai'n adlewyrchiad teg o ofynion penodol gweithredu gwasanaeth brys effeithiol.'

Pennod 4 - Cwestiynau Ymgynhori:

13. A ydych chi'n cytuno y dylai Awdurdodau Tân ac Achub ac awdurdodau lleol gytuno ar faint o gyllid a gaiff Awdurdodau Tân ac Achub bob blwyddyn, gyda phŵer cymrodeddu wrth gefn ar gyfer Gweinidogion Cymru?

14. A ydych chi'n cytuno, yn y tymor hwy, y dylai Awdurdodau Tân ac Achub fod â'r pwerau i osod praesept y dreth gyngor, gyda gweddill eu cyllid yn dod ar ffurf grantiau gan Lywodraeth Cymru?

15. A oes gennych chi unrhyw gynigion eraill ynglŷn â sut i ddiwygio cyllid Awdurdodau Tân ac Achub sy'n bodloni'r meini prawf ym Mhenodau 1 a 2?

Pennod 4 – Ymateb drafft Cyngor Gwynedd:

Rydym yn cytuno fod trefniadau cyfredol ar gyfer ariannu'r gwasanaeth Tân ac Achub angen ei adolygu. Er bod ymgynghori ar y cynnydd gan yr Awdurdod Tân ac Achub, yr awdurdod sy'n penderfynu ar faint ei gyllideb ei hun, ac nid oes rheolaeth allanol na her annibynnol ar faint cyfraniadau'r awdurdodau lleol.

Mae'r trefniadau cyfredol yn aneglur i'r rhai sy'n talu'r dreth cyngor a gall arwain at benderfyniadau anodd i aelodau etholedig wrth iddynt geisio sicrhau cynnydd mor isel â phosib i'r dreth Cyngor. Gall fod yr Awdurdod Tân ac Achub fod eisiau codi eu cyllideb o 6%, sy'n golygu ardoll ychwanegol o oddeutu 0.5% ar y dreth cyngor yng Ngwynedd. Nid yw'n glir i drigolion y Sir wedyn fod 0.5% o'r cynnydd y maent yn ei wynebu y tu allan i reolaeth y Cyngor.

Rydym o'r farn y dylid symud tuag at system presept ar gyfer ariannu'r Gwasanaeth Tân ac Achub. Byddai casglu'r arian ar ran y Gwasanaeth Tân ac Achub yn welliant ar y trefniadau cyfredol o ardoll ar awdurdodau lleol y rhanbarth.

Byddai trefn praesept yn sicrhau cysondeb gyda'r modd y cesglir adnoddau ar ran yr Heddlu a Chynghorau Cymuned, a thrwy hynny yn sicrhau tryloywder i'r rhai sy'n talu'r dreth cyngor am gost y gwasanaeth Tân ac Achub.

Pennod 5 Rheoli Perfformiad

Materion Allweddol a nodwyd

- Nodir y cynnig i greu system newydd fel a ganlyn:
 - a. Byddai'r Fframwaith yn parhau i gael ei adolygu a'i ailgyhoeddi bob 3-5 mlynedd, ac yn cynnwys amcanion strategol ar gyfer y Gwasanaeth.
 - b. Byddai'r dull presennol o ddatblygu'r Fframwaith mewn cydweithrediad llawn â'r Awdurdodau Tân ac Achub ac undebau'r diffoddwyr tân hefyd yn parhau ac, yn yr un modd, berthnasedd y Fframwaith i Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.
 - c. Gyda phob cyhoeddiad o'r fframwaith, byddai'r Awdurdodau Tân ac Achub yn penderfynu a ddylid mabwysiadu'r amcanion unigol sydd ynddo, eu mabwysiadu gydag addasiadau lleol, neu beidio â'u mabwysiadu o gwbl. Gallai'r Awdurdodau Tân ac Achub benderfynu hefyd gynnwys eu hamcanion eu hunain os ydynt yn dymuno gwneud hynny.
 - d. Byddai gofyn i bob Awdurdod Tân ac Achub wedyn gyhoeddi cynllun ar gyfer cyfnod y Fframwaith hwnnw, gan nodi'r amcanion a fabwysiadwyd ganddynt ac (os yw'n briodol) y rhesymau dros beidio â mabwysiadu rhai eraill. Byddai'r cynllun hwnnw hefyd yn nodi sut y gallai'r Awdurdod Tân ac Achub fonitro cynnydd tuag at yr amcanion hynny – a allai mewn rhai achosion ddeillio o'r Fframwaith ei hun.
 - e. Byddai pob Awdurdod Tân ac Achub hefyd yn cynhyrchu adroddiadau cynnydd achlysurol. Byddai amseriad y rhain yn dibynnu ar yr amcanion y maent yn ymdrin â nhw. Byddai adroddiad blynyddol (neu amlach na hyn) yn fwyaf addas ar gyfer amcan yn ymwneud â gweithredu beunyddiol, ond nid felly gydag un a fyddai'n ymwneud â thrawsnewid hirdymor y Gwasanaeth.
 - f. Byddai Gweinidogion Cymru yn cadw eu dyletswydd i adrodd i'r Cynulliad Cenedlaethol bob dwy flynedd ar y cynnydd o ran darparu'r Fframwaith, a'u pwerau i ymyrryd.

Pennod 5 - Cwestiynau Ymgynghori:

16. A ydych chi'n cytuno y dylai'r system rheoli perfformiad ar gyfer Awdurdodau Tân ac Achub fod yn seiliedig ar Fframwaith Cenedlaethol y Gwasanaethau Tân ac Achub
17. A ydych chi'n cytuno bod angen system o'r fath i roi hyblygrwydd i Awdurdodau Tân ac Achub o ran cylchoedd cynllunio ac adrodd, ac o ran y ffynonellau gwybodaeth y maen nhw yn eu defnyddio ar gyfer perfformiad?
18. A ydych chi'n cytuno y dylai Gweinidogion Cymru gadw eu dyletswydd i adrodd i'r Cynulliad am sut y caiff y fframwaith ei ddarparu, a'u pwerau i ymyrryd?

Pennod 5 - Ymateb Cyngor Gwynedd:

Mae'r elfen o reoli perfformiad y gwasanaeth yn llwyr ddibynnol ar y newidiadau eraill i'r trefniadau llywodraethu a chyllido'r Awdurdod Tân ac Achub.